

Η εκκλησιαστική πράξη στις περιπτώσεις μικτών γάμων (Αθανάσιος Κολιοφούτης, Δρ. Θεολογίας - Εκπαιδευτικός)

/ [Πεμπουσία· Ορθοδοξία-Πολιτισμός-Επιστήμες](#)

[Προηγούμενη δημοσίευση: <http://bitly.com/1LyIVGs>]

Η θεολογική αξιολόγηση των παραπάνω κανονικών επιταγών, αλλά και άλλων που θα επικαλεστούμε στην συνέχεια της μελέτης μας, οδηγεί στο συμπέρασμα ότι η τέλεση μικτών γάμων, στην οποία προβαίνει σήμερα η Εκκλησία, συνιστά απόκλιση από τη κανονική ακρίβεια εφαρμογής των παραπάνω κανόνων. Όπως τονίζουν δογματολόγοι ή κανονολόγοι των Θεολογικών σχολών των Πανεπιστημίων μας, πρόκειται για « κατ' οικονομία αποδοχή γάμων ορθόδοξων με ετερόθρησκους^[117] », «κατ' οικονομίαν τελουμένων, τους οποίους επιβάλλουν οι σύγχρονες συνθήκες ζωής και οι ειδικές σχέσεις που δημιουργούνται σε χώρες στις οποίες ορθόδοξοι συγχρωτίζονται με ετεροδόξους και τανάπαλιν^[118] ». « Η Εκκλησία οικονομεί τα πράγματα επιτρέπущα το ανεπίτρεπτο, για να προλάβει μεγαλύτερα κακά, έναν πολιτικό γάμο ή μια παράνομη συμβίωση ή την προσχώρησή του ορθόδοξου μέλους σε μια ετερόδοξη κοινότητα^[119] ».

Η Ορθόδοξη Εκκλησία προκειμένου να ευλογήσει έναν τέτοιο γάμο, θέτει σαν προϋπόθεση την τέλεσή του σε ορθόδοξο ναό και κατά το ορθόδοξο τυπικό, με γραπτή υπόσχεση του άλλου μέρους ότι τα τέκνα, που ενδεχομένως προκύψουν από το γάμο, θα βαπτισθούν και θα ανατραφούν ορθόδοξα, σύμφωνα με το ορθόδοξο δόγμα και τις ορθόδοξες παραδόσεις.

Κατόπιν όλων των παραπάνω παρατηρήσεων και με δεδομένη την ραγδαία, όπως διαφάνηκε, αύξηση των μικτών γάμων και στην Ελλάδα, τίθενται εύλογα ερωτήματα σχετικά με την ποιμαντική στρατηγική, την οποία οφείλει να υιοθετήσει ο σύγχρονος ποιμένας, προκειμένου να αντιμετωπίσει την παγίωση αυτής της διαφορετικής μορφής της σύγχρονης οικογένειας. Θεωρούμε ότι οι παρακάτω επισημάνσεις, οι οποίες αποτελούν προϊόν κριτικής προσέγγισης του συγκεκριμένου φαινομένου, μπορούν να αποτελέσουν μια πυξίδα ποιμαντικού προσανατολισμού για τους σύγχρονους ποιμένες:

Οι Ιεροί Κανόνες, οι οποίοι αποτελούν γνήσια και αυθεντική αντανάκλαση της διδασκαλίας του ίδιου του Χριστού, απορρίπτουν την ευλογία μικτών γάμων από την Εκκλησία. Αυτό συμβαίνει διότι ο γάμος στη θεολογία της Εκκλησίας αντιμετωπίζεται όχι ως ένα ατομοκρατικό γεγονός, που επικυρώνει θεσμικά και νομικά τη βούληση δύο ατόμων να συμβιώσουν, αλλά ως ένα μυστηριακό γεγονός ολόκληρου του εκκλησιαστικού σώματος, στη ζωή του οποίου εγκεντρίζεται πλέον το ανδρόγυνο^[120]. Αυτό συνιστά μια ακλόνητη ψυχοσωματική ενότητα, στην συντήρηση βέβαια, της οποίας προσβλέπει δια του πνευματικού του αγώνα.

Η Εκκλησία δεν δύναται να επιτρέψει σε κάποιον που δεν είναι μέλος του σώματός της, να μετέχει στην εμπειρική ζωή αυτού του σώματος, λειτουργικές εκφάνσεις του οποίου αποτελούν τα Ιερά μυστήρια της. Προκειται λοιπόν, για ένα μυστηριακό γεγονός με εκκλησιολογικό υπόβαθρο, το οποίο μεταμορφώνει την συναπτόμενη

οικογένεια σε « κατ' οίκον » Εκκλησία και διαμορφώνει τις πνευματικές προϋποθέσεις για την από κοινού επιδίωξη της Βασιλείας των Ουρανών από το ζευγάρι^[121]. Οι χριστιανοί οφείλουν να γνωρίζουν, με μέριμνα των ποιμένων, ότι οι όποιες παραχωρήσεις της Εκκλησίας στην τέλεση μικτών γάμων αποτελούν κατ' οικονομία και σε καμία περίπτωση κατ' ακρίβεια εφαρμογή των Ιερών Κανόνων. Γι' αυτόν τον λόγο η τέλεση αυτών των γάμων, αν δεν τίθεται σύμφωνα με τους Ιερούς Κανόνες υπό αίρεση, σίγουρα πρέπει να εκλαμβάνεται όχι ως επιδοκιμασία ή αναγνώριση, αλλά απλώς ως ανοχή. Οι χριστιανοί επιβάλλεται να καταστούν αποδέκτες αυτής της πραγματικότητας.

Σε συνέχεια των προηγούμενων σκέψεων έχει ενδιαφέρον να αξιολογήσουμε το είδος και την συμπεριφορά των ζευγαριών, που αποφασίζουν τελικά να προβούν σε έναν μικτό γάμο. Γιατί προκειμένου να αποσαφηνιστεί η μεθοδολογία και το είδος της ποιμαντικής διακονίας του σύγχρονου ποιμένα σε όλα όσα συνεπάγεται η σύναψη ενός τέτοιου γάμου, απαιτείται η γνώση των θρησκευτικών καταβολών των ζευγαριών που λαμβάνουν αυτές τις αποφάσεις. Η εφαρμοσμένη ποιμαντική του σύγχρονου ποιμένα δεν μπορεί να αγνοεί τους πνευματικούς, πολιτιστικούς, κοινωνικούς ή άλλους δυναμικούς παράγοντες του περιβάλλοντος, που ασκούν αυτονόητες επιδράσεις στον κάθε ποιμαινόμενο. Η ανίχνευση των παραπάνω στοιχείων μας οδηγεί στο συμπέρασμα ότι τελικά πρόκειται για ζευγάρια που αποσυνδέουν το γάμο τους από τη ζωή της εκκλησιαστικής κοινότητας, τον αυτονομούν από την μυστηριακή του διάσταση και τον αντιλαμβάνονται ως μια τυπική θρησκευτική επικύρωση του δεσμού τους, η οποία τελικά δεν διαφοροποιείται ιδιαίτερα από τη νομική επικύρωση μιας σχέσης από έναν δημοτικό άρχοντα.

[Συνεχίζεται]

[117] Θεοδώρου Α., « Βασική Δογματική Διδασκαλία – Απαντήσεις σε Ερωτήματα Δογματικά », Αθήνα 2006, σσ. 180-181.

[118] Όπ. παρ.

[119] Όπ. παρ.

[120] Ευθυμίου Κ., *Ο Γάμος*, Θεσσαλονίκη 2001, σ. 227.

[121] Όπ. παρ. σσ. 230-232.